

Sprawa T-137/02

Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Pomoc państwa — Skarga o stwierdzenie nieważności — Zalecenie
Komisji 96/280/WE — Pojęcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (czwarta izba w składzie powiększonym)
z dnia 14 października 2004 r. . . . . II - 3545

Streszczenie wyroku

- 1. Pomoc przyznawana przez państwa — Zakaz — Odstępstwa — Pomoc, która może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem — Uprawnienia dyskrecyjne Komisji — Kontrola sądowa — Granice
(art. 87 ust. 3 WE i art. 88 WE)*

2. *Pomoc przyznawana przez państwa — Zakaz — Odstępstwa — Komunikat Komisji w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw — Definicja pojęcia „małych i średnich przedsiębiorstw” — Wykładnia kryterium niezależności*

(zalecenie Komisji 96/280 dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw; komunikat Komisji w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw)

1. W przypadkach gdy niezależne pod względem prawnym osoby fizyczne lub prawne stanowią jedną jednostkę gospodarczą, z punktu widzenia stosowania wspólnotowych reguł konkurencji należy je traktować jako jedno przedsiębiorstwo.

W dziedzinie pomocy państwa wątpliwość, czy istnieje jednostka gospodarcza, pojawia się głównie w kontekście określenia osoby beneficjenta pomocy. W tej kwestii Komisja dysponuje szerokim zakresem swobodnego uznania dla ustalenia, czy spółki będące częścią grupy winny być traktowane w kontekście stosowania programów pomocy państwa jako jedna jednostka gospodarcza, czy raczej jako podmioty autonomiczne pod względem prawnym i finansowym. Swoboda uznania Komisji oznacza uwzględnienie i ocenę złożonych pod względem gospodarczym faktów i okoliczności. Z uwagi na fakt, że sąd wspólnotowy nie może zastąpić oceny autora decyzji własną oceną faktów, zwłaszcza na płaszczyźnie gospodarczej, kontrola Sądu musi ograniczyć się w tym zakresie do zbadania, czy nie doszło do narusze-

nia przepisów proceduralnych oraz obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy. Ponadto, jak wynika to *expressis verbis* z art. 87 ust. 3 WE oraz art. 88 WE, Komisja „może” uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przewidzianą przez pierwszy z tych dwóch przepisów. Stąd też nawet jeśli na Komisji zawsze spoczywa obowiązek zajęcia stanowiska co do zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy państwa, nad którą sprawuje ona kontrolę, nawet w okolicznościach gdy nie była ona przedmiotem notyfikacji, to Komisja nie jest zobowiązana do uznania tego rodzaju pomocy za zgodną ze wspólnym rynkiem.

(por. pkt 50–53)

2. Komisja jest związana wytycznymi i komunikatami, które wydaje w dzie-

dzinie kontroli pomocy państwa, w zakresie w jakim pozostają one w zgodności z normami traktatu oraz są przyjęte przez państwa członkowskie.

beneficjenta i wszystkich przedsiębiorstw, w których posiada ono, bezpośrednio lub pośrednio, 25% lub więcej kapitału zakładowego lub praw głosu.

Jak wynika z pkt 1.2 komunikatu Komisji w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), opublikowanego w 1996 r., przychylnie stanowisko Komisji w dziedzinie tej pomocy jest uzasadnione niedoskonałościami rynku, które sprawiają, że te przedsiębiorstwa borykają się z pewną ilością trudności, które ograniczają rozwój, pożądaną z społecznego i gospodarczego punktu widzenia, natomiast z pkt 3.2 tego komunikatu wynika, że przedsiębiorstwo winno spełnić trzy kryteria, mianowicie kryterium dotyczące liczby zatrudnionych osób, kryterium finansowe i kryterium niezależności. Odnosząc się do drugiego z kryteriów, art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia Komisji 96/280 dotyczącego definicji MŚP przewiduje, iż za niezależne uważane są przedsiębiorstwa, w których udział innego przedsiębiorstwa lub wspólnie kilku przedsiębiorstw nieodpowiadających definicji MŚP, wyrażony w posiadanym kapitale zakładowym lub prawie głosu, jest nie większy niż 25%. Artykuł 1 ust. 4 tego załącznika przewiduje jednocześnie, iż dla obliczenia progów przewidzianych w ust. 1 należy zsumować dane przedsiębiorstwa

Rozstrzygnięcie aktu jest nierozzerwalnie związane z jego uzasadnieniem w ten sposób, że w razie potrzeby jego wykładnia winna być dokonywana z uwzględnieniem podstaw jego wydania.

W niniejszym przypadku w szczególności z motywów osiemnastego, dziewiętnastego i dwudziestego drugiego wspomnianego zalecenia, jak również z pkt 3.2 wytycznych dotyczących MŚP wynika, iż celem kryterium niezależności jest zapewnienie, by środki przeznaczone dla MŚP były w rzeczywistości wykorzystywane przez przedsiębiorstwa, dla których rozmiar stanowi utrudnienie, nie natomiast przez przedsiębiorstwa należące do dużej grupy, które mają zatem dostęp do środków i wsparcia, jakimi nie dysponują ich konkurenci o tych samych rozmiarach, ale nienależący do dużej grupy. Jednocześnie wynika stąd, iż w celu objęcia pomocą jedynie przedsiębiorstw stanowiących w rzeczywistości MŚP należy dążyć do wyeliminowania bytów prawnych, w ramach których MŚP tworzą grupy gospodarcze, których potencjał gospodarczy przewyższa rzeczywisty potencjał MŚP, oraz należy zapewnić, by definicja MŚP nie była obchodzona z powodów czysto formalnych.

Wykładni art. 1 ust. 3 i 4 zalecenia 96/280 należy zatem dokonywać w świetle tego celu, tak by dane przedsiębiorstwa, nawet należące w części mniejszej niż 25% do innego przedsiębiorstwa, były brane pod uwagę w celu dokonania obliczeń progów powołanych w ust. 1 tego artykułu, w okolicznościach gdy przedsiębiorstwa te — mimo faktu iż

są od siebie niezależne pod względem formalnym — stanowią jedną jednostkę gospodarczą.

(por. pkt 54, 56–63)